

Välkommen till Bromölla

Med sitt geografiska läge mellan hav och sjö skapar Bromölla och dess omgivningar förutsättningar för rika naturupplevelser. Besökaren får uppleva lugn och ro, och känna naturens läkande kraft. En plats där du kan gå ensam i skog och mark och ta in naturens alla dofter och ljud som utvecklar dina sinnen. Vandra, cykla, rid, paddla eller fiska eller varför inte testa alltsammans.

”Väglledning ut i naturen” är ett EU-projekt (Leader). Ett samarbete mellan Bromölla kommun, företagen: Barnakälla Vandrarhem, Stora Enso, Wetlandi, Vävbodens B&B och föreningarna: Byträffen Edenryd, Holjeåns fiskevårdsförening, Föreningen Humleslingan, Råby Ridklubb, Sibbarps samfällighetsförening.

🇬🇧 Welcome to Bromölla

With its geographical position between the sea and Lake Ivö, Bromölla and its surrounding countryside provide for an abundance of nature experiences. The visitor to the area can experience peace and quiet and feel the healing powers of the countryside. A place where you can walk alone through the forest and meadows and take in nature's fragrances and sounds to relax your senses. Hiking, cycling, riding, paddling or fishing or why not try them all.

”Väglledning ut i naturen” (A Guide to Nature) is an EU project (Leader). A collaboration between the Municipality of Bromölla and the following companies: Barnakälla Youth Hostel, Stora Enso, Wetlandi, Vävbodens B&B and the following associations: Byträffen Edenryd, Holjeåns fiskevårdsförening, Föreningen Humleslingan, Råby Ridklubb, Sibbarps samfällighetsförening.

Bromölla Turistbyrå / Tourist Office

Hermansensgata 22, Bromölla +46 (0)456 82 22 22
turistbyran@bromolla.se www.bromolla.se/turism

Olofströms Turistbyrå / Tourist Office

Brostugevägen 1, Olofström +46 (0)454 – 30 94 00
info@visitolofstrom.se www.visitolofstrom.se

Bromölla kommun

Olofströms kommun
www.olofstrom.se

The European Agricultural Fund
for Rural Development
Europe investing in rural areas

Leader Program

Ansvarig utgivare: Bromölla kommun.

Kartfoldern producerad av Kartprojekt AB, Mörrum. Godkänd ur sekretessynpunkt för spridning

LMV 2009-09-18. Copyright = Geodatacenter Skåne AB, LMV Lantmäteriverket och OK Vilse 87.

Papper: Stora Enso, Nymölla, MultiFine 130g

Utgivaren ikläder sig inte någon ersättningsskyldighet på grund av ofullständighet i kartan.

Översättning: Daccab. Foto: Tobias Delfin

Holjeåleden – ”en tidlös känsla”

Holjeåleden är en vattenled som sträcker sig från Östafors i norr till Ivösjön i söder. Du paddlar sakta fram genom orörd natur nedsänkt i Holjeåns dalgång, vilket ger dig en känsla av att tiden står still.

Ån rinner i Holjeåns dalgång från Olofström till Ivösjön. Vattnet är relativt klart och karaktären varierar från forsar till lugnt flyt. Botten är mestadels sandig med en del stenpartier. Längs Holjeån kan du stanna till och upptäcka olika sevärderheter, grilla, fiska och även bo över på något boende längs ån. Se rastplatser och boende på kartan.

Fiske

I Holjeån finns havsöring, stationär öring, gädda, mört, braxen och abborre. Åns intressantaste fiske är efter stationär öring, främst på sträckan uppströms Gonarps kraftstation. Det vandrar även en del havsöring och gullspångslax upp i ån. Vandrare fisk kom tidigare inte längre än till kraftstationen. Detta åtgäddades hösten 2000, då öppnades det upp ytterligare en sträcka för havsöringen via ett omlopp vid Gonarps kraftstation. Nu är det öppet för öringen att vandra ända upp till Olofström. Speciellt spännande är flugfiske med torrfluga. Ån erbjuder flera sträckor där detta är intressant att prova. Imitationer av gul och brun forsslända brukar fungera vid flugfiske. Lite senare på säsongen fungerar också olika typer av nattsländeimitationer bra. Tidigt på säsongen kan streamers ge ett överraskande resultat. Tips: Söder om Sibbarpsdalen (bron) mot Näsrum finns en speciell flugfiskesträcka, norr om bron har du även met- och spinnfiske.

Paddla

Paddlingen i ån består av två etapper om vardera 12 km. På sträckan Östafors – Västanaå kvarn krävs två lyft förbi forsarna vid Gonarps kraftstation och Forsagården. Framkomligheten på denna sträcka är beroende av vattennivån. Du färdas genom ett sagolikt kuperat landskap förbi både odlingar, beteshagar och vackra bokskogar.

På etappen Västanaå kvarn – Ivösjön finns inga forsar, några lyft är inte nödvändiga. Här övergår landskapet till bördig slätt. I en djup fåra slingrar sig ån fram på sin väg mot Ivösjön. Denna sträcka rekommenderas om du är nybörjare. Ivösjön bjuder på paddling i mer öppet vatten. Här finns flera både stora och små öar som är lätta att nå är du kommer från Holjeån ut i Ivösjön.

Hyra kanot

Hos Wetlandi kan du hyra din kanot och utrustning för paddling i både Holjeån och Ivösjön. Wetlandi kan även hjälpa till med transporter av kanoter, hämtning

och lämning efter överenskommelse. Kanoterna är av typen Kanadensare och är godkända till tre personer och klarar en last på totalt 400 kg. Wetlandi kan också tillsammans med sina samarbetspartners erbjuda färdiga paket med både boende och aktiviteter. Du kan t ex kombinera färdssätt med kanot, cykel och islandshäst. För mer information. www.wetlandi.se info@wetlandi.se eller ring 0735-314 314.

🇬🇧 Holjeåleden – ”a feeling of timelessness”

Holjeåleden is a waterway which stretches from Östafors in the north to Ivösjön in the south. Paddling slowly through untouched countryside at the base of Höljeån Valley, provides you with a feeling that time has quite simply stood still.

The river runs into Holjeån Valley from Olofström to Ivösjön. The water is relatively clear and its character varies from rapids to tranquil flows. The bottom is mainly sandy with a few stony areas. Along Holjeån (the River Holje) you will be able to stop and discover many attractions, barbecue areas, fishing grounds and even stay the night at one of the accommodations along the river. Take a look at the map to see where the various resting areas and accommodations are.

Fishing

In Holjeån, you can fish the following: sea trout, salmon, pike, roach, bream and perch. The most interesting fish on the river is the trout, primarily on the stretch which goes upstream towards the power station at Gonarp. Sea trout and bay salmon can also be fished along the river. Previously, migratory fish never went any further down than to the power station. This was dealt with in the autumn of 2000 when another stretch of the river was opened up for sea trout which circumvented the power station. Now it is possible for the trout to migrate all the way to Olofström. It is particularly exciting to fly fish with dry flies. The river offers several areas where it is interesting to try this type of fishing. Imitations of yellow and brown dragonflies usually work well with fly-fishing. A little later during the season, different types of caddisfly imitations also work well. Early on during the season, streamers provide surprising results. Tip: South of Sibbarpsdalen (on the bridge) towards Näsrum, there is a special fly-fishing area, and north of the bridge there is also an area for angling and spinning.

Paddling

Paddling along the river is done in two stages, each stage is 12 km long. Along the Östafors – Västanaå mill stretch, you have to lift your canoe out of the water on two occasions to get past the rapids at Gonarp's power station and Forsagården. Passability on this stretch of the river depends on the water level. You travel through a fantastically undulating countryside past agricultural land, pastureland and beautiful beech forests. Along the stretch Västanaå mill – Ivösjön, there are no rapids, so you do not have to take your canoe out of the water. This is where the countryside changes to fertile plains. In a deep furrow, the river meanders on its way towards Ivösjön. This stretch of the river is recommended if you are a beginner. Ivösjön offers you paddling in more open water. There are large and small islands which are easily reached when coming from Höljeån out into Ivösjön.

Rent a canoe

At Wetlandi, you can rent your canoe and equipment for paddling in both Holjeån and Ivösjön. Wetlandi will also be able to help you transport your canoes, pick you up and drop you off on agreement. The canoes are Canadian canoes and a maximum of three people can use them with a total load of 400 kg. Wetlandi together with their cooperating partners can offer complete packages with both accommodation and activities. You can, for example, combine your travelling by canoe with biking and Iceland ponies. For more information, visit www.wetlandi.se info@wetlandi.se or call +46 (0) 735-314 314.

Fiskeregler Holjeån 1/3-30/9

1. Fiskesäsong 1/3-30/9
2. Fiskekortet är personligt och får ej överlåtas. Det berättigar till fiske med ett spö.
3. Kortet medger fångst av två öringar /dag. Minimimått söder om Gonarps kraftstation till Ivösjön 50 cm norr om kraftstationen till Olofström 35 cm fisk som ej uppfyller minimimåtten skall återutsättas.
4. Flugfiskesträcka är avsatt från Gonarps kraftstation norrut på åns båda sidor till sibbarps bro. Med flugfiske avses fiske med flugspö och fluglina.

Fiskekort:

Dagskort 50 kronor. Säsongskort vuxen 400 kronor (från 15 år). Säsongskort junior 200 kronor. Finns att köpa på, Fiskeknuten Kristianstad, Turistbyrå i Bromölla, Bengtsson & söner - Näsrum, ICA träffen - Jämshög, Taxigrillen Sibylla - Olofström, Turistbyrå i Olofström.

Miljön

Visa hänsyn och var rädd om miljön. Längs ån finns gott om odlad mark och betande djur. Stig därför bara iland vid särskilt markerade platser - endast vid nödsituationer är det tillåtet på annan plats.

🇬🇧 Fishing regulations Holjeån 1/3-30/9

1. The fishing season 1/3-30/9
2. The fishing permit is personal and may not be transferred. It entitles you to fish with a rod.
3. The permit allows the capture of two salmon trout per day. Minimum size south of Gonarp's power station to Ivösjön is 50 cm, north of the power station to Olofström, 35 cm. Fish that do not comply with the minimum size must be released back into the waters.
4. The stretch of the river designated for fly-fishing is from Gonarp's power station northwards on both sides of the river to Sibbarps bridge. Fly-fishing means fishing with a fly rod and fly line.

Fishing permit:

Daily charge SEK 50. Season permit, adult SEK 400 (from 15 years).

Season permit, junior SEK 200.

Can be purchased at, Fiskeknuten Kristianstad, The Tourist Office in Bromölla, Bengtsson & söner - Näsrum, ICA träffen - Jämshög, Taxigrillen Sibylla - Olofström, The Tourist office in Olofström.

The environment

Show consideration and care for the environment. Along the river, there is a lot of cultivated land and grazing animals. Only put ashore at specially marked areas – it is permitted only in emergencies at any other area.

Naturreseptatet Ljungryda Östafors bruk.
Foto: Tobias Delfin.

med vindskydd, grillplats inkl tillgång till ved, färskvatten och toalett. Den tyligt liggande berggrunden vid Östafors har gett upphov till två naturliga vattenfall med cirka 100 meters mellanrum och sammanlagt cirka 10 meters fallhöjd. De utnyttjades till två vattenkraftverk från början av 1900- talet till 1960- talet.

🇬🇧 On the border between Skåne and Blekinge, where the River Holje forks to form two stretches of fast water, the nature reserve Ljungryda – Östafors can be found. Here you will find a pleasant and well-equipped camping area with shelters, a barbecue area and a supply of wood, fresh water and toilets. The shallow underlying bedrock at Östafors has produced two natural waterfalls which are roughly 100 metres apart and with a total fall of 10 meters. They were made use of by two hydroelectric power stations from the beginning of the 20th century to the 1960s.

Kungabacken. Foto: Tobias Delfin.

2 Kongahöjen/Kungabacken

I denna stora kulle med mäktiga bokar påstås kungar vara begravda. Sägner säger att den som gör överkan med att hugga ner träd eller dylikt skulle råka illa ut och få en lång näsa. Platsen är mycket naturskön och trolsk. Här kan du både fika och grilla.

🇬🇧 It has been claimed that there are kings buried on this large hill with mighty beech trees. Legend says that anybody who causes damage by felling a tree or similar would suffer the consequences of having to live the rest of their lives with a long nose. The area is extremely beautiful and bewitching. Here you can enjoy a barbecue and stop for a picnic.

3 - 8 se vidare... / see next page for more attractions...

Välkommen till

Holjeåleden

Kanot 12 km • Fiske 22 km

”En tidlös känsla”

Bromölla kommun

1 - 2 se vidare... / see next page for more attractions...

3 Björkeborg

Mittemot, på andra sidan Lillån just där skogen övergår i åker, finns enligt folktidning resterna av det medeltida slottet Björkeborg. De säregna geologiska formationerna i området ger verkligen näring åt fantasin. Enligt sägnen, upptecknad på 1600- talet av kyrkoherden Jöns Sorbonnius var det här kung Tidrich härskade. Slottet ska enligt Jöns ha varit byggt på liknande sätt som Bäckaskogs slott. Det berättas vidare att kung Tidrichs drottning varit otrogen med kung Atte på Brattingsborg – en borg som låg ute i Ivösjön nordost om Ivön. Kung Tidrich blev hämndlysten och brände ner sin egen borg Björkeborg (kung Atte och Tidrichs drottning brann inne).

On the opposite side of Lillån just where the forest becomes arable land, you will find the remains of the mediaeval castle Björkeborg. The peculiar geological formations in the area really do provide food for the imagination! According to legend, recorded in the 17th century by Pastor Jöns Sorbonnius, this is the area where King Tidrich ruled. According to Jöns, the castle was built in a similar manner to that of Bäckaskog's Slott. It has also been said that King Tidrich's queen was unfaithful with King Atte at Brattingsborg – a fortress that was situated in Ivösjön, north-east of Ivön. King Tidrich wanted revenge and burned down his own fortress at Björkeborg where both King Atte and Tidrich's queen perished).

Gonarps kraftstation. Foto: Tobias Delfin.

At Gonarp along the River Holje there is a natural waterfall with a height of 6 metres. In 1929, Gonarps Kraft AB applied for the right to build a power station here. In the same year a headrace channel was built by hand west of the River Holje. The power station is still in operation (disruptions to operations have occurred) and it has a power output of 230 kW. The generation of electricity provides heating for approx. 50 single-family dwellings.

Västana kvarn. Foto: Tobias Delfin.

Västana mill is located on the River Holje and is perhaps the oldest peasant industrial facility in the whole country which is still operational. According to the national archives in Copenhagen, the mill dates back to the year 1380. The mill is built of timber-frame walls but these days it is clad in red interlocking panelling. Additional buildings have been added in the north during the 1930s and in the south in 1971. The waterwheel has now been replaced by a turbine.

Västana bro. Foto: Tobias Delfin.

Västana bridge across the River Holje was most likely built in the 1830s and was closed to traffic in 1950. The bridge was rebuilt in 1975-76 and in 1982. It is almost 47 metres long and 4.6 metres wide and is a dry- wall construction with wedges. The rails consist of posts which are cut from stone with iron runners. The bridge has four arches and three electrical conductors.

Humletorkan. Foto: Tobias Delfin.

7 Humletorkan

Humletorkan byggdes 1926 för att torka ölkryddan humle. År 1927 fanns 78 humleodlingar kring Näsum och trakten utgjorde centrum för den svenska odlingen. Efter krigsslutet tog importen av humle fart och 1959 tvingades Humletorkan att lägga ner. Stanna till vid torkan, för en kaffetår eller nattlogi. Missa inte att smaka på Näsumaölet! Slingrande humlerankor ses utanför torkan, dessa skördas årligen.

Humletorkan (The Oast House) was built in 1926 and was used to dry the hops for beer-making. In 1927 there were 78 hops farms round Näsum and the area was the heart of Swedish hops cultivation. After the Second World War, the import of hops gained momentum and in 1959 Humletorkan was forced to close down. This is an excellent place to stop for a cup of coffee or perhaps lodging for the night. Don't miss the chance to taste the beer from Näsum! Winding hop vines can be seen outside the oast house, these are harvested each year.

4 Kraftverket vid Gonarp

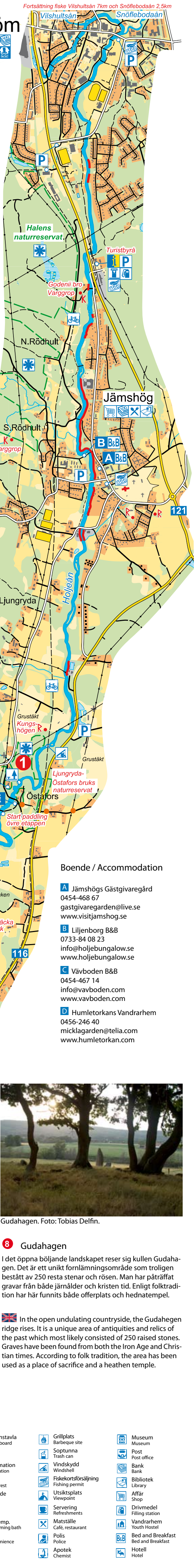
Vid Gonarp längs Holjeån fanns ett naturligt vattenfall på sex meters höjd. Redan år 1929 ansökte Gonarps Kraft AB om rätten att få bygga en kraftstation på denna plats. Samma år byggdes en tillloppskanal för hand väster om Holjeån. Kraftstationen är fortfarande i drift (uppehåll i verksamheten har förekommit) och har en effekt på 230 kilowatt. Produktionen av el motsvarar värmebehovet för cirka femtio villor.

5 Västana kvarn

Västana kvarn ligger vid Holjeån och är kanske den äldsta bondeindustriella anläggningen i hela landet som fortfarande är i drift. De första spåren av kvarens skattläggning kan dateras till år 1380 enligt Riksarkivet i Köpenhamn. Kvarnen är byggd i skiftesverk men är numera klädd i röd locklistpanel. Tillbyggnader har gjorts i norr på 1930- talet respektive i söder år 1971. Vattenhjulet är numera ersatt av en turbin

6 Västana bro

Västana bro över Holjeån byggdes förmodligen på 1830- talet och stängdes av för trafik år 1950. Bron är ombyggd år 1975-76 och år 1982. Den är nästan 47 meter lång och 4,6 meter bred och byggd av kilad sten i kallmur. Räckena består av stolpar av huggen sten med följare av järnrör. Bron har fyra spann samt tre strömledere av lagda stenar.

Boende / Accommodation

- A** Jämshögs Gästgivaregård
0454-468 67
gastgivaregarden@live.se
www.visitjamshog.se
- B** Liljeborg B&B
0733-84 08 23
info@holjebungalow.se
www.holjebungalow.se
- C** Vävboden B&B
0454-467 14
info@vavboden.com
www.vavboden.com
- D** Humletorkans Vandrarhem
0456-246 40
micklagarden@telia.com
www.humletorkan.com

Gudahagen. Foto: Tobias Delfin.

8 Gudahagen

I det öppna böljande landskapet reser sig kullen Gudahagen. Det är ett unikt fornlämningsområde som troligen består av 250 resta stenar och rösen. Man har påträffat gravar från både järnålder och kristen tid. Enligt folktidning har här funnits både offerplats och hednatempel.

In the open undulating countryside, the Gudahegen ridge rises. It is a unique area of antiquities and relics of the past which most likely consisted of 250 raised stones. Graves have been found from both the Iron Age and Christian times. According to folk tradition, the area has been used as a place of sacrifice and a heathen temple.

Fiskeområde
Fishing area	Informationstavla
Information board	Grillplats
Barbecue site	Museum
Museum
Flugfiskeområde
Fly-fishing area	Parkering
Car park	Soptunna
Trash can	Post
Post office
Ej lämpligt fiskeområde
Not suitable for fishing	Turistinformation
Tourist information	Vindskydd
Windshell	Bank
Bank
Förbjuden fiskesträcka
Fishing prohibited on this stretch	Sevärdhet
Place of interest	Fiskekortsförsäljning
Fishing permit	Bibliotek
Library
Kanosträcka
Canoe jetty	Naturområde
Nature area	Utsiktsplats
Viewpoint	Affär
Shop
Lyftsträcka
Carry your canoe	Badplats
Bathing site	Servering
Refreshments	Drivmedel
Filling station
Iläggsplats kanot
Canoe launch area	Badplats temp.
Indoor swimming bath	Matställe
Café, restaurant	Vandrarhem
Youth Hostel
Cykelled
Cycle path	Toalett
Public convenience	Polis
Police	B&B
Bed and Breakfast
Vandringssled
Long-distance footpath	Rastplats
Picnic site	Apotek
Chemist	Hotell
Hotel